

Het Programma naar een Rijke Waddenzee 2015-2018 is een vervolg op de succesvolle periode 2010-2014 en heeft ook voor de komende jaren de ambitie om de Waddenzee als natuurgebied sterker en veerkrachtiger te maken. Dit in het besef dat het hele Waddengebied ook als woon-, werk- en recreatiegebied vitaal en sociaaleconomisch gezond moet zijn. Kortom, een Rijke Zee voor natuur en mens waarvoor alle belanghebbenden hun verantwoordelijkheid nemen.

Doel en opdracht

Het programma is in 2010 gestart met een gezamenlijk streefbeeld voor 2030; het realiseren van een Rijke Waddenzee voor natuur en mens. Om dit streefbeeld te realiseren kreeg de programma-organisatie als opdracht mee: het stroomlijnen en bundelen van bestaande initiatieven in de Waddenzee om te werken aan natuurherstel en verduurzaming van het gebruik van de Waddenzee en (waar nodig) het geven van een extra impuls aan het realiseren van nieuwe initiatieven. Deze doelstelling en opdracht gelden nog steeds.

In opdracht van het Ministerie van Economische Zaken (EZ) is begin 2014 een externe evaluatie uitgevoerd. Daarin blijkt dat het programma effectief is en bijdraagt aan het voor elkaar krijgen van initiatieven in het Waddengebied. Op basis hiervan is besloten het programma voort te zetten, inclusief de financiering voor de komende vier jaar.

Nu verlenging een feit is, herijken we de koers, inhoud en organisatie van PRV. Er zijn nu meerdere opdrachtgevers. Naast EZ ook het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) en de drie Waddenprovincies. Ook de Coalitie Wadden Natuurlijk (CWN) draagt bij aan de sturing van het programma en de inzet van medewerkers. Een tweede reden voor herijking is gelegen in de nieuwe maatschappelijke vraagstukken en nieuwe inzichten die zich voordoen in het Waddengebied.

9 ontwikkelstrategieën

- Strategie 1
Verduurzaming Visserij
- Strategie 2
Completeren voedselweb: biobouwers en vissen
- Strategie 3
Vogels en broedsucces
- Strategie 4
Verzachten randen vaste wal en natte wad
- Strategie 5
Sedimenthuishouding voor veiligheid en biodiversiteit
- Strategie 6
Verduurzaming havens en scheepvaart en vaargeulmanagement
- Strategie 7
Eems-Dollard estuarium
- Strategie 8
Duurzaam Waddentoerisme Werelderfgoed
- Strategie 9
Effecten van externe invloeden

Ontwikkelstrategieën
Inhoudelijk staat de agenda van natuurherstel bovenaan. Daarbij worden expliciet ook facetten van de duurzame Waddeneconomie betrokken. Dit heeft voor de periode 2015 tot en met 2018 geleid tot negen strategieën, die uiteraard nauw op elkaar ingrijpen.

Sturing en organisatie
Het Opdrachtgeverscollectief Beheer Waddenzee (OBW) fungeert als normale stuurgroep van het programma. In het OBW nemen de rijksoverheid (EZ en I&M), de drie provincies, de Coalitie Wadden Natuurlijk (de samenwerkende natuurorganisaties in het Waddengebied) en de gemeenten deel. Het OBW stelt de jaarlijkse uitvoeringsagenda's en de begroting vast en houdt zicht op de koers. Hiermee is er een directe lijn met de opdrachtgevers, zowel via het OBW als bilateraal.
Sterke elementen van de werkgroep van de werkgroep van de vorige periode blijven gehandhaafd. Denk bijvoorbeeld aan de brede betrokkenheid van partijen en de inhoudelijke expertise binnen het programma. Nieuw in de organisatie is onder meer een klein kernteam met daarin de coördinatoren van de verschillende ontwikkelstrategieën.

Het programma 2015-2018

- Het programma bestaat uit:
- Het streefbeeld en werkwijze, met enkele accentverschillen ten opzichte van de periode 2010-2014;
 - Negen nieuw geformuleerde ontwikkelstrategieën;
 - Het voorstel voor de vernieuwde organisatie van PRV.

Op basis van het programma maken we tegelijk een uitvoeringsagenda 2015 als eerste jaarschijf. Hierin is benoemd aan welke projecten PRV werkt, in welke rol zij dit doet en met welke middelen. Vanuit de Samenwerkingsagenda beheer wordt in de uitvoeringsagenda tegelijk de koppeling gelegd met de herstopgaven die zijn geformuleerd vanuit N2000 en KRW ("naar één gezamenlijk herstopprogramma"). Hieronder treft u de elementen uit het programma kort aan:

Werkwijze
Het uitgangspunt van werken van PRV blijft: het vanuit een intermediaire rol, als netwerkorganisatie, ondersteunen van de deelnemende partners door projecten te initiëren, aan te jagen, te verbinden of uit te begeleiden. Binnen een dynamische systeem als de Waddenzee, met verschillende verantwoordelijkheden vraagt dit om:

1. Een heldere koers voor de lange termijn, vertaald in een streefbeeld als wenkend perspectief en basis voor het gezamenlijk zoeken naar oplossingen. Dit streefbeeld is op onderdelen aangescherpt, met name ten aanzien van de wisselwerking met gebruikers van de Waddenzee. Ook is de 'piketaal' ondernemen met Werelderfgoedklasse' toegevoegd;
2. Een flexibele en pragmatische werkwijze die het verbinden van initiatieven, opgeven, kennis en belangen centraal stelt. Die tekens zoekt naar de juiste interventies om, samen met belangstellenden partijen, initiatieven te ontwikkelen en tot uitvoering te brengen;
3. Een werkwijze die 'leren door doen' centraal stelt, die leert van bestaande projecten in relatie tot het te bereiken streefbeeld.

www.rijkwaddenzee.nl
@RijkeWaddenzee

A.
Voedselweb in
evenwicht

B.
Gezond
watersysteem

C.
De Waddenzee
als veilige plek

D.
De Waddenzee als
onmisbare schakel voor
vogels en vissen

E.
Ondernemen met
Werelderfgoedklasse

strategie
1

Verduurzaming visserij
en natuurherstel

PAG. 29 A E

Completeren
voedselweb:
biobouwers en
vissen

PAG. 33

D A

strategie
2

Sedimenthuishouding
voor veiligheid
en biodiversiteit

B C PAG. 49

strategie
5

Verduurzaming
havens, scheepvaart en
vaargeulmanagement

E B PAG. 53

strategie
6

Effecten
van externe
invloeden

PAG. 67

A B D

strategie
9

Beleving
van het
Werelderfgoed

PAG. 63 E

strategie
8

Eems-Dollard
Estuarium

PAG. 57 B C E

strategie
7

strategie
4

Verzachten randen vaste
wal en natte wad

PAG. 45 C D E